

Procuratura Republicii Moldova

Republica Moldova, MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73,
tel. (+373) 22-828-373, (+373) 22-828-375; e-mail: proc-gen@procuratura.md

09.01.2020 nr. 26-1d/20-5

Doamnei Viorica DUMBRĂVEANU
Ministră a sănătății, muncii și
protecției sociale

Domnului Roman CAZAN
Secretar general adjunct al
Guvernului
Cancelaria de Stat

Procuratura Generală a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (*armonizarea legislației Republicii Moldova la prevederile Convenției Consiliului Europei cu privire la prevenirea și combaterea violenței față de femei și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul)*).

Modificările de lege sunt necesare în vederea îmbunătățirii mecanismului de protecție a victimelor violenței în familie.

Fenomenul violenței în familie are impact negativ major în societate, fapt ce impune adoptarea și implementării unor măsuri sistemice, racordate la standardele internaționale din domeniu, în particular la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul), semnată de Republica Moldova la data de 6 februarie 2017.

În aceasta ordine de idei, avizând pozitiv în principiu proiectul elaborat, formulăm următoarele propuneri:

1. Cu referire la Art. III – Codul penal al Republicii Moldova

- la art.98 alin.(2) și art.104¹ – sintagma ”măsuri probaționale” de substituit cu sintagma ”programe probaționale”;

- la art.103, modificările propuse la alin.(1) - substituirea sitagmei ”colectivul de muncă” cu ”procurorului, a părții vătămate ori a reprezentantului ei” - să fie luate în considerație și la alin.(5); Totodată, de la alin.(5) sintagma ” să o pună sub” de exclus;

-completarea cu art. 131¹ o considerăm inoportună, căci înțelesul termenilor și expresiilor respective este prevăzut de Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, art.2.

-la art. 201¹ alin.(1) Cod penal sintagma „aceleeași familii” de substituit cu cuvântul „familiei”, pentru a exclude expresii ambigue care nu au importanță la

calificarea infracțiunii și a reda conținutului textului un limbaj simplu și clar, asemănător dispoziției art. 78¹ Cod contravențional din proiectul de lege.

Concomitent, cu referire la propunerile de modificare a articolelor din Codul penal ce vizează infracțiunile privind viața sexuală, considerăm rezonabil ca acestea să fie analizate în contextul altui proiect de lege privind modificarea Codului penal și Codului de procedură penală, referitor la infracțiunile privind viața sexuală, la care a lucrat un grup de experți, inclusiv din Procuratura Generală.

În acest context, considerăm oportun ca ambele proiecte să fie examinate și să fie transmise concomitent pentru adoptare în Parlament.

2. Cu referire la Art. V – Codul de procedură penală al Republicii Moldova

•La art.52 alin.(1) pct.5¹), 57 alin.(2) pct.5¹ – completarea este inoportună, întrucât obligația de respectare a drepturilor, libertății, demnității și asigurarea drepturilor victimei în urma infracțiunilor revine tuturor organelor și participanților la proces, reieșind din prevederile art.10 și 23 din același cod.

Totodată, considerăm oportun completarea art.58 alin.(4), art.60 alin.(1) pct.18) și alin.(1²) cu prevederi referitoare la victimele infracțiunilor de violență în familie și privind viața sexuală, întrucât această normă prevede anumite excepții în cazul altor categorii de infracțiuni.

•La art.111 Cpp, cu referire la participarea obligatorie a apărătorului și a psihologului, considerăm că acordarea unor garanții procesuale suplimentare martorilor și părților vătămate ale infracțiunilor de violență în familie și violenței sexuale trebuie să fie catalogate ca un drept, nu obligație.

Totodată, cuvântul !apărător! de substituit cu ”avocat”.

•La art.215¹ alin.(3), propunerea de expunere în altă redacție a lit.b) nu are sens, deoarece coincide cu redacția în vigoare.

•La art. 141¹ alin. (6) Cod de procedură penală, „În cazul în care raportul psihologului nu este clar sau are unele deficiențe, pentru înlăturarea cărora nu sânt necesare investigații suplimentare, ori a apărut necesitatea de a preciza metodele aplicate de către acesta sau a explica unele noțiuni, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată este în drept să audieze **expertul**, respectându-se prevederile art.105-109. Audierea psihologului nu se admite până la prezentarea raportului și cercetarea acestuia.”, termenul „expertul” urmează a fi înlocuit cu „specialistul”, reieșind din contextul normei legale.

3. Cu referire la Art. XI – Codul contravențional nr. 218 din 24.10.2008

• La 22.11.2018 Curtea Constituțională s-a pronunțat în Hotărârea nr. 28 asupra excepției de neconstituționalitate a unor prevederi de la articolul 78¹ din Codul contravențional, ce țin de aplicabilitatea sancțiunii.

Curtea a considerat necesar să se pronunțe și cu privire la prescripția răspunderii contravenționale în raport cu contravenția prevăzută de articolul 78¹ din

Codul contravențional. Astfel, prin hotărârea menționată, până la modificarea legii contravenționale de către Parlament, Curtea a stabilit că termenul de prescripție pentru comiterea contravenției prevăzute la art. 78¹ din Codul contravențional este de 5 ani.

În acest context, propunem completarea prevederilor art. 30 Cod contravențional, cu nou aliniat „(3¹) Termenul special de prescripție pentru contravențiile prevăzute la art. 78¹ este de 5 ani.”

Cu respect,

Adjunctul Procurorului General

Iurie PEREVOZNIC

CONFEDERAȚIA NAȚIONALĂ
A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

2012, mun. Chișinău, str. 31 August, 129
Tel. 266502; 237304; Tel/fax: 234508
e-mail: office@cnsm.md

НАЦИОНАЛЬНАЯ КОНФЕДЕРАЦИЯ
ПРОФСОЮЗОВ МОЛДОВЫ

2012, мун. Кишинэу, ул. 31 Август, 129
Тел. 266502; 237304; Тел/факс: 234508
e-mail: office@cnsm.md

17.12.19 Nr. 09-06/996

La nr. _____ din _____

**Doamnei Viorica DUMBRĂVEANU,
ministru al Sănătății, Muncii și Protecției Sociale**

Stimată doamnă ministru,

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative (*număr unic 771/MSMPS/2019*), care este promovat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și are drept scop asigurarea armonizării cadrului legal național cu Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul), și vine cu următoarele sugestii pe marginea acestuia:

I. La Art. II, care prevede operarea modificărilor/completărilor în Codul familiei nr. 1316/2000:

În conformitate cu redacția nouă a alin. (4¹) din art. 15 al Legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie nr. 45/2007 (*a se vedea pct. 8 din Art. IX al proiectului de lege*), pe perioada acțiunii ordonanței de protecție în privința victimei cu copii, indiferent dacă copiii sînt incluși sau nu în ordonanța de protecție, copiii se vor afla cu părintele-victimă. Orice contact al agresorului cu copiii este interzis.

În același timp, conform completărilor care urmează a fi operate în art. 64 din Codul familiei (*a se vedea pct. 4 din Art. II al proiectului de lege*), în perioada acțiunii ordonanței de protecție părintelui-agresor îi poate fi stabilit un regim temporar de vizitare a copiilor minori.

Astfel, constatăm că completările propuse la art. 64 din Codul familiei:

a) vin în contradicție cu modificările propuse la art. 15 din Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie nr. 45/2007 (*lege specială în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie*);

b) vin în contradicție cu drepturile și interesele legale ale părintelui-victimă, precum și cu interesul superior și drepturile copilului care a fost martor a actelor de violență în familie.

Pornind de la cele expuse și pentru a exclude divergențe și a asigura o sinergie dintre soluțiile legislative promovate de proiectul de lege sus-menționat, propunem de expus completarea care urmează a fi operată în art. 64 din Codul familiei în următoarea redacție:

”4. Articolul 64 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Pe perioada acțiunii ordonanței de protecție în privința victimei cu copii, indiferent dacă copiii sînt incluși sau nu în ordonanța de protecție, agresorului îi este interzis orice contact cu copiii.”

II. La Art. VI, care prevede operarea modificărilor/completărilor în Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003:

1. Potrivit alin. (2), cu care urmează a fi completat art. 425 din Codul de procedură civilă (*a se vedea pct. 12 din Art. VI al proiectului de lege*), termenul de declarare a recursului împotriva încheierii de admitere sau respingere a cererii de aplicare a măsurilor de protecție a victimei violenței în familie este de 3 zile din data comunicării încheierii.

În același timp, conform actualei dispoziții al art. 425 din Codul de procedură civilă (*urmare a completării propuse, va deveni alineatul (1)*), termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, în cazul promovării completării propuse la art. 425 din Codul de procedură civilă, vom avea două norme juridice care reglementează același subiect, dar care stabilesc diferite termene de declarare a recursului împotriva încheierii judecătorești, ceea ce va avea ca efect diferite interpretări și divergențe de opinii în procesul de aplicare în practică a prevederilor articolului vizat.

2. Conform alin. (4), cu care urmează a fi completat art. 426 din Codul de procedură civilă (*a se vedea pct. 13 din Art. VI al proiectului de lege*), recursul împotriva încheierii de admitere sau respingere a cererii de aplicare a măsurilor de protecție a victimei violenței în familie se examinează în conformitate cu prezentul articol în termen de 10 zile din data parvenirii în instanța de recurs.

În același timp, potrivit alin. (3) din art. 426 al Codului contravențional, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni de un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Prin urmare, în cazul promovării completării propuse la art. 426 din Codul de procedură civilă, vom avea două norme juridice care reglementează același subiect, dar stabilesc diferite termene de examinare a recursului împotriva încheierii judecătorești, ceea ce va avea ca efect diferite interpretări și divergențe de opinii în procesul de aplicare în practică a prevederilor articolului vizat.

III. La Art. VIII, care prevede operarea modificărilor/completărilor în Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004:

Din Capitolul XXI¹ ”Executarea ordonanței de protecție în cazurile de violență în familie”, cu care urmează a fi completată Cartea Întîi din Codul de executare, propunem de exclus art. 194⁶ „Executarea măsurii privind stabilirea unui regim temporar de vizitare, de către agresor, a copiilor, precum și de obligare de a contribui la întreținerea copiilor pe care îi are în comun cu victima”, luînd în considerare:

- modificările care urmează a fi operate la art. 15 din Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie nr. 45/2007 (*a se vedea pct. 8 din*

Art. IX al proiectului de lege – pe perioada acțiunii ordonanței de protecție în privința victimei cu copii, indiferent dacă copiii sînt incluși sau nu în ordonanța de protecție, agresorului îi este interzis orice contact cu copiii);

- propunerile CNSM pe marginea modificărilor care urmează a fi operate în art. 64 din Codul familiei (*a se vedea pct. I din prezentul aviz*).

IV. La Art. XI, care prevede operarea modificărilor/completărilor în Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008:

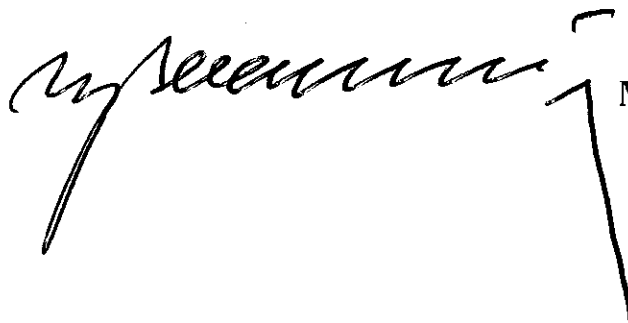
Conform redacției noi al art. 78¹ din Codul contravențional (*a se vedea pct. I din Art. XI al proiectului de lege*), maltratarea sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat suferință fizică se sancționează cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 7 la 15 zile.

Considerăm că maltratarea sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, pot provoca ultimului nu doar suferință fizică, dar și/sau suferință psihologică ori emoțională.

Prin urmare, propunem de completat redacția nouă a art. 78¹ din Codul contravențional după cuvintele „suferință fizică” cu cuvintele „și/sau suferință psihologică ori emoțională”.

Cu respect,

Vicepreședinte

Mihail HÎNCU

COMPANIA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI ÎN MEDICINĂ

MD-2012, mun. Chișinău, str. Vlaicu Pârcălab, 46; tel. 022 780 240; fax. 022 222 032; www.cnam.md; e-mail: secretariat@cnam.gov.md

17.12.2019 *Nr.* 01-02/2124

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

Copie: Cancelaria de Stat

Ca urmare a examinării proiectului Hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (număr unic 771/MSMPS/2019), Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM), în limita competenței funcționale, statuează că propunerea de completare a art.4 alin.(4) din Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, cu o categorie nouă de persoane neangajate asigurate din contul Guvernului, actualmente nu poate fi acceptată, avînd ca bază următoarele argumente:

Reieșind din necesitatea revizuirii cadrului normativ privind achitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, CNAM de comun cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și alte autorități responsabile de subiectul vizat, va crea un grup de lucru pentru identificarea opțiunilor de politici și acțiuni necesare a fi întreprinse în vederea instituirii unui mecanism nediscriminatoriu în raport cu toate categoriile de persoane încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală.

Menționăm că, această acțiune este prevăzută și în Cadrul bugetar pe termen mediu (2019-2020), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.851/2018, acțiune inclusă în Calendarul aferent revizuirii titlurilor din Codul fiscal, completarea Codului fiscal cu un nou titlu ce va cuprinde *reglementările ce țin de modul de aplicare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.*

Mai mult ca atât, procesul de modificare a Legii nr.1585/1998 urmează a fi revăzut întrun context mai complex, astfel încât Guvernul să intervină ca asigurător nemijlocit pentru persoanele vulnerabile, aflate în imposibilitate financiară de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Director general

Prezenta scrisoare a fost semnată cu semnătură electronică care are aceeași forță juridică ca și documentul semnat cu semnătură olografă pe suport de hârtie – a se vedea art. 5 alin. (2), art. 13 alin. (1) și alin. (4) – (6) din Legea nr. 58/2017 privind semnătură electronică și documentul electronic.
Date: 2019.12.17 19:10:25 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela BELOBROV

Ex.D.Șarco
Tel.0 22 78 02 96

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU ASISTENȚĂ JURIDICĂ GARANTATĂ DE STAT**APARATUL ADMINISTRATIV**

MD – 2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo nr. 1 bl. "A1", bir. 94

Tel./ fax (022) 31-02-74, 31-02-84, e-mail: aparat@cnaigs.md, www.cnaigs.md

Nr. 11 din 14 ianuarie 2020**Cancelaria de Stat a Republicii Moldova**

MD 2033 Casa Guvernului

La data de 06 decembrie 2019, în adresa Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat (în continuare – CNAJGS) a parvenit demersul Cancelariei de Stat cu referire la avizare, expertiză juridică și expertiză anticorupție proiectul de hotărâre privind aprobarea *proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 771/MSMPS/2019)*. Întemeindu-se pe pct. 30, alin. 14) al Regulamentului de activitate al Aparatului Administrativ al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, aprobat prin Hotărârea nr. 15 a CNAJGS din 24 septembrie 2012, Aparatul Administrativ al CNAJGS a examinat demersul în cauză și comunică următoarele.

Acest proiect include modificarea unui șir de acte legislative, printre care: *Legea 198/2007, cu privire la asistența juridică garantată de stat*.

Cu referire la modificările propuse pentru Legea nr. 198/2007, CNAJGS propune următoarele concretizării și propuneri:

Articol	Varianta actuală	Propuneri de modificare	Note
Art. 12 alin.(1) lit. b)	asigurarea instruirii inițiale și continue, inclusiv prin intermediul Institutului Național al Justiției, a persoanelor antrenate în sistemul de acordare a asistenței juridice garantate de stat;	după cuvintele „garantate de stat” se completează cu cuvintele „în domeniul egalității de gen, prevenirii și combaterii violenței în familie, traficului de ființe umane, torturii și protecției drepturilor copiilor.”	Nu suntem de acord cu modificarea propusă. Urmare a modificării se creează o obligație de a instrui prestatorii de servicii doar în domeniile propuse. Instruirea are loc în conformitate cu necesitățile de instruire evaluate conform unei anumite metodologii. Nu este logic de a enumera toate domeniile posibile de instruire. O asemenea prevedere nu își are locul la nivel de lege, ci mai degrabă la nivel de

			document de politici (strategie, plan de acțiuni). În cel mai rău caz poate fi folosită sintagma „inclusiv”. Propunem păstrarea normei în varianta actuală.
Art. 28 alin (1) ¹ , alin 3		art. 28 se completează cu alineatul (1 ¹) cu următorul cuprins: „ (1 ¹) În cazul în care persoana necesită asistență juridică de urgență, în conformitate cu art.19 alin. (1) lit. b ¹), la solicitarea persoanei sau a organului care a fost sesizat cu referire la săvârșirea infracțiunii privind viața sexuală, violență în familie sau trafic de ființe umane, oficiul teritorial este obligat să acorde asistență juridică de urgență prin numirea unui avocat de serviciu, din lista avocaților specializați în asistența victimelor.”	Nu suntem de acord cu formularea propusă. Oficiul teritorial nu acordă asistență juridică, ci asigură acordarea asistenței juridice prin desemnarea unui avocat. Oficiile teritoriale nu își pot asuma obligația de a desemna avocați de serviciu din lista avocaților specializați în asistența victimelor, dat fiind faptul că, acordarea asistenței juridice de urgență și înscrierea în graficul de serviciu este un drept al avocatului, realizat la libera lui alegere. Respectiv, avocații specializați în acordarea asistenței pe cauze cu implicarea victimelor nu pot fi obligați să acorde asistență juridică de urgență. Prin urmare, propunem excluderea sintagmei „din lista avocaților specializați în asistența victimelor”.
Art. 28 alin. 3	Fiecare oficiu teritorial dispune de o listă proprie a avocaților de serviciu.	„ Fiecare oficiu teritorial dispune de o listă proprie a avocaților de serviciu și asigură includerea în graficul de serviciu a avocaților specializați în asistența victimelor, cu asigurarea echilibrului gender a avocaților incluși în graficul de serviciu.”	Nu suntem de acord cu modificarea propusă. Acordarea asistenței juridice de urgență și acordarea asistenței juridice calificate ordinare de către un avocat specializat sunt două mecanisme distincte, care au la bază disponibilitatea și voința avocatului. Avocatul nu poate fi obligat să acorde asistență juridică de urgență și nici

			<p>nu poate fi obligat să se specializeze. Cu atât mai mult, nu poate fi obligat la ambele activități.</p> <p>Norma propusă este una irealizabilă, dat fiind faptul că în toate raioanele din țară ar trebui în fiecare zi să fie de serviciu 24/24 cate un avocat specializat,, cu asigurarea echilibrului de gender, fapt care nu este posibil!!!</p> <p>Desemnarea unui avocat specializat nu este o obligație, ci o preferință, aplicată cu luarea în considerare a disponibilității avocatului.</p> <p>Asistența acordată victimei la depunerea plângerii poate fi acordată de orice avocat de serviciu. Implicarea avocatului specializat poate avea loc, ulterior, la acordarea asistenței juridice calificate ordinare, pe tot parcursul procesului.</p> <p>Propunem păstrarea normei în varianta actuală.</p>
--	--	--	--

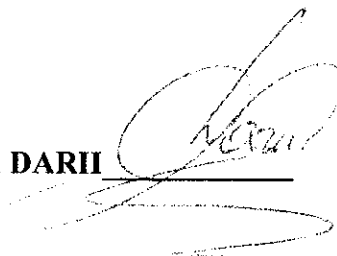
Referitor la celelalte modificări expuse în art. X al proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative (număr unic 771/MSMPS/2019), CNAJGS își expune lipsa de obiecții și completări.

Profitând de această ocazie, ținem să subliniem faptul că suntem deschiși pentru orice conlucrare și vom fi recunoscători pentru orice suport acordat în vederea consolidării și dezvoltării sistemului de acordare a asistenței juridice garantate de stat.

Cu respect,

Director executiv

Lilian DARII

Ex. Dina Condrea
Tel. 022 31 02 74

Proces-verbal nr.1
al consultării publice pe marginea proiectului
de lege pentru modificarea unor acte legislative în vederea
asigurării armonizării Convenției de la Istanbul (număr unic 771/MSMPS/2019)
(14 ianuarie 2020, ora 10:00, MSMPS, str. V. Alecsandri 2)

La ședința grupului de lucru din 14 ianuarie 2020 în incinta MSMPS, sala de ședințe et.2 au participat:

Djulieta POPESCU	Secretar de Stat pe domeniul de asistență socială, MSMPS
Lilia PASCAL	Șefa Direcției politice de asigurare a egalității între femei și bărbați, MSMPS
Mariana GORNEA	Procuror, Șefa Secției justiție juvenilă, Procuratura Generală
Natalia Vîlcu	Directoarea executivă, A.O. „Centrul de drept al Femeilor”
Rusu Lilia	Șefa DAMEP, Ministerul Justiției
Țurcan-Donțu Arina	Avocată, CDF
Serghei PÎNTEA	DPPCC, Ministerul Afacerilor Interne
Vica RUSU	DPDOSP, Ministerul Afacerilor Interne
Vitalie IONAȘCU	Conferențiar universitar, Academia de Poliție „Ștefan cel Mare”, MAI
Natalia CHIHAI	Consultant principal, Ministerul Finanțelor
Diana ȘARCO	Șefa Serviciului de elaborare actelor normative, Direcția juridică, CNAM
Andrei ROTARAȘ	Șef Direcție relații cu beneficiarii, CNAM
Sergiu SAINCIUC	Vicepreședinte, CNSM
Sergiu MORARI	Consultant principal, CNSM

Referitor la ordinea de zi **A LUAT CUVÎNTUL:**

Dna Lilia PASCAL a salutat toți participanții la ședința de consultări publice privind modificarea Legii nr.45 din 01.03.2007 în vederea asigurării armonizării legislației cu prevederile Convenției de la Istanbul. Participanții la ședință au fost informați despre necesitatea definitivării proiectului de modificare a legii și prezentarea acestuia Guvernului până la finele lunii ianuarie a anului curent. De asemenea, MSMPS a informat participanții că au fost recepționate avizele cu privire la modificarea Legii nr.45/2007 de la Procuratura Generală, Ministerul Afacerilor Interne, Academia de Poliție „Ștefan cel Mare”, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Ministerul Finanțelor, Inspectoratul Național de Probațiune, Biroul Migrațiune și Azil. Ministerul Justiției încă nu au prezentat avizul și a solicitat timp suplimentar în acest sens.

Totodată dna Djulieta Popescu și dl Sergiu Saincius au propus divizarea proiectului în două proiecte distincte, unul care ar include propuneri de modificare a legislației pentru armonizarea inițială și al doilea proiect să includă acele propuneri asupra cărora sunt divergențe de opinii pentru discuții suplimentare și înaintarea pentru avizare în perioada post-ratificare.

În cadrul ședinței au fost puse în discuție propunerile prezentate în avizele recepționate de la Compania Națională de Asigurări în Medicină, Academia MAI „Ștefan cel Mare”, Confederația Națională a Sindicatelor, Ministerul Afacerilor Interne și Procuratura Generală.

În rezultatul discuțiilor:

- I. S-au discutat divergențele înaintate de instituțiile de resort urmare procesului de avizare a proiectului menționat supra, precum și modificările propuse în următoarele acte normative conform proiectului de lege sau cu unele ajustări agreeate:
 1. **Codul familiei nr. 1316/2000:**
 - art. 37 alin. (4), art. 38 alin. (1¹), art. 63 alin. (3).
 2. **Codul penal al Republicii Moldova, nr. 985/2002:**
 - art. 11 alin. (3), art. 90 alin. (6) lit. i) și alin. (6¹), art. 98 alin. (2) lit. b¹), art. 103, art. 104¹ (cu excluderea infracțiunilor privind viața sexuală), art. 133¹, art. 177 alin. (3), art. 201¹ (în redacție agreeată în ședință), art. 320¹.
 3. **Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002:**
 - art. 2007 alin. (1), art. 2036 alin. (3).
 4. **Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003:**
 - art. 52 alin. (1) p. 5²), art. 53 alin. (1) p. 2²), art. 57 alin. (2) p. 5²) și p. 8¹), art. 58 alin. (3) p. 11), art. 60 alin. (1) p. 18) și alin. (1¹), art. 93 alin. (2) p. 7¹), art. 109 alin. (3), art. 111 alin. (2¹) (cu excluderea infracțiunilor privind viața sexuală), art. 113 alin. (7), art. 141¹, art. 215¹ alin. (3) lit. e) și alin. (31), art. 219 alin. (4), art. 221 alin. (3¹), art. 273 alin. (2), art. 323 alin. (1), art. 331 alin. (2), art. 412 alin. (2).
 5. **Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003:**
 - art. 2 alin. (4), art. 14 alin. (4), art. 85 alin. (1) lit. l), art. 182¹ alin. (1) lit. b), art. 185 alin. (1) lit. e¹), art. 278⁴ alin. (1), (3), (4), art. 278⁶ alin. (1), (3), (4), alin. noi (5)-(9), art. 278⁷ alin. (2) lit. e) și g), alin. nou (2¹), alin. (6), art. 278⁸ alin. nou (3), art. 278⁹ alin. (1), (2), art. 425 alin. nou (2), art. 426 alin. (4), art. 427 alin. nou (2), art. 428 alin. nou (3).
 6. **Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004:**
 - Capitolul nou XXI¹ cu articolele 194¹-194⁹ (art. 194⁶ propus pentru examinare suplimentară), art. nou 218¹, art. 242 alin. (2) lit. b).
 7. **Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008:**
 - art. 30 alin. nou (3¹), art. 78¹, art. 454 alin. (3).
 8. **Legea nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie:**
 - art. 2, art. 3 alin. (2) lit. a), b), art. 7 alin. (4), art. 8 alin. (1) lit. c), lit. nouă d¹), alin. (3), lit. f), alin. (6) lit. c), alin. 7 lit. d), art. nou 9¹, art. 12 alin. (4), alin. nou (4¹), art. 12¹ alin. nou (1¹), art. 15 alin. (1) lit. a), e), g), h), alin. (2), alin. (5), art. nou 15³, art. 16 alin. nou (1¹), alin. nou (3).
 9. **Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat:**
 - art. 12 alin. (1) lit. b), art. 19 alin. (1) lit. nouă b¹), alin. (1¹), art. 26 alin. (3¹), art. 28 alin. (1¹), (3), (5).
 10. **Legea nr. 8/2008 cu privire la probațiune:**
 - art. 3 lit. nouă g), art. 15² alin. (4) lit. b).
 11. **Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală:**
 - art. 4 alin. (4).

12. **Legea nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova:**
 - art. 6.
13. **Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți**
 - art. 10 alin. (1).
14. **Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare:**
 - art. 13 alin. (2) lit. nouă f¹).

II. Au rămas deschise pentru discuție și clarificări următoarele propuneri de modificare (în condițiile în care unele modificări de mai jos pot aduce atingere drepturilor femeilor în privința cărora au fost emise OP de a-și vizita copiii):

1. **Codul familiei nr. 1316/2000:**
 - art. 64 alin. (5)-(7).
2. **Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004:**
 - art. 194⁶.
3. **Legea nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie:**
 - art. 15 alin. (4¹).
4. **Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 – urmează a fi identificate soluții de compromis:**
 - art. 435 alin. (2¹).

III. Au fost excluse din proiectul de lege următoarele propuneri de modificare:

1. **Codul familiei nr. 1316/2000:**
 - art. 73 alin. (3).
2. **Codul penal al Republicii Moldova, nr. 985/2002:**
 - art. 77 alin. (1) lit. o), art. 109 alin. (1), (4), art. 131¹, art. 173 alin. (2), art. 176.
3. **Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003:**
 - art. 52 alin. (1) p. 5¹, 16¹), art. 53 alin. (1) p. 2¹), art. 57 alin. (2) p. 5¹) și p. 5³), art. 58 alin. (5²) cu condiția completării alin. (4) cu victimele violenței în familie, art. 166 alin. (1) p. 6), art. 185 alin. (3), art. 344 alin. (1).
4. **Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003:**
 - art. 278⁶ alin. (3) – excluderea sintagmei *Absența nemotivată a acestuia la proces se sancționează cu amendă de la 40 până la 50 de unități convenționale.*
5. **Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale:**
 - Art. 8 alineatul (1).
6. **Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova – toate propunerile de modificare.**

7. **Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova** – toate propunerile de modificare.
8. **Legea nr. 137/2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor** - toate propunerile de modificare.

Urmare a discuțiilor din cadrul ședinței,

S-a HOTĂRÎT:

- Includerea propunerilor discutate și acceptate de membrii grupului de lucru în proiectul de lege pentru modificarea actelor normative.
- Excluderea propunerilor de modificare conform celor agreate în cadrul ședinței.
- Transmiterea către Ministerul Justiției a tuturor propunerilor de modificare care vizează infracțiunile privind viața sexuală.
- După recepționarea avizului de la Ministerul Justiției, punerea în discuție repetată a unor propuneri de modificare în cadrul unei noi ședințe de consultări publice și luarea deciziei de separare a proiectului în două proiecte distincte, cu perioade diferite de înaintare spre avizare.
- Definitivarea proiectului de lege.

Secretar de Stat

Djulieta POPESCU

Proces-verbal nr.2

al consultării publice pe marginea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative în vederea asigurării armonizării Convenției de la Istanbul (număr unic 771/MSMPS/2019)

(23 ianuarie 2020, ora 15:30, MSMPS, str. V. Alecsandri 2)

La ședința grupului de lucru din 23 ianuarie 2020 în incinta MSMPS, sala de ședințe et.2 au participat:

Djulieta POPESCU	Secretar de Stat pe domeniul de asistență socială, MSMPS
Lilia PASCAL	Șefa Direcției PAEFB, MSMPS
Mariana GORNEA	Procuror, Șefa Secției justiție juvenilă, Procuratura Generală
Natalia Vilcu	Directoarea executivă, A.O. „Centrul de drept al Femeilor”
Țurcan-Donțu Arina	Avocată, CDF
Serghei PÎNTEA	DPPCC, Ministerul Afacerilor Interne
Vica RUSU	DPDOSP, Ministerul Afacerilor Interne
Vitalie IONAȘCU	Conferențiar universitar, Academia MAI „Ștefan cel Mare”
Diana ȘARCO	Șefa Serviciului de elaborare actelor normative, Direcția juridică, CNAM
Andrei ROTARAȘ	Șef Direcție relații cu beneficiarii, CNAM
Sergiu SAINCIUC	Vicepreședinte, CNSM
Sergiu MORARI	Consultant principal, CNSM
Lilian DARII	Director executiv, CNAJGS

Referitor la ordinea de zi **A LUAT CUVÎNTUL:**

Dna Djulieta Popescu, a salutat toți participanții la ședința și a propus divizarea proiectului de lege privind asigurarea armonizării legislației cu prevederile Convenției de la Istanbul în două proiecte distincte: un proiect care ar conține prevederi/propuneri de modificare a legislației pentru care în procesul de avizare nu au fost înaintate obiecții din partea autorităților cu competențe domeniu (1), și un proiect de lege (2) care ar conține propunerile de modificare a legislației asupra cărora au fost expuse obiecții și autoritățile au viziuni diferite negăsindu-se până la moment anumite compromisuri.

Propunerea în cauză este fundamentată pe necesitatea resectării prevederilor Legii nr. 595/1999 cu privire la tratatele internaționale, în care se remarcă despre prezentarea concomitentă a proiectului de ratificare a tratatului internațional cu cel de armonizare a legislației naționale. În acest sens, menționăm că prin Hotărârea Guernului nr.716 din 27.12.19 a fost aprobat proiectul de lege cu privire la ratificarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice adoptată la Istanbul la 11 mai 2011, și transmis Președintelui Republicii Moldova pentru promulgare.

Divergențele privind celelate modificări ale cadrului legislativ în vederea îmbunătățirii mecanismului de soluționare a cazurilor de violență în familie vor fi ulterior discutate cu diferite autorități în vederea formării unei opinii comune.

La fel s-a remarcat că termenii pentru promovarea proiectului de armonizare sunt foarte restrânși și urmează a fi promovat în adresa Guvernului pînă la finele lunii ianuarie curent, dat fiind faptul că acest proiect este inclus în Planul de acțiuni ale Guvernului ca acțiune cu finalitatea prevăzută pentru 31.01.2020.

Dna Lilia Pascal a menționat despre aprobarea de către CoE a proiectului de asistență tehnică pentru Republica Moldova în vederea familiarizării publicului larg și consolidării capacităților profesioniștilor privind Convenția de la Istanbul.

S-a prezentat proiectul de armonizare și participanții la consultarea publică unanim au susținut propunerea în cauză, confirmînd poziția de lipsă a obiecțiilor pe marginea proiectului de armonizare prezentant în ședință. Astfel proiectul în cauză conține propuneri de modificare la următoarele acte normative:

Legea nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie,

Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat,

Legea nr. 8/2008 cu privire la probațiune.

Urmare a discuțiilor din cadrul ședinței,

S-a HOTĂRÎT:

- Includerea propunerilor discutate și acceptate de membrii grupului de lucru în proiectul de lege pentru modificarea actelor normative în vederea asigurării primei etape a armonizării legislației naționale la prevederile Convenției de la Istanbul
- Discutarea în continuare în platforma creată din reprezentanții instituțiilor de resort a propunerilor de modificare a legislației în vederea depășirii divergențelor de opinii și agreării asupra unei opinii comune de modificări ce ar eficientiza mecanismul de soluționare a cazurilor de violență în familie, înaintînd ulterior în acest sens un nou proiect de lege

Secretar de Stat

Djulieta POPESCU